

TISKOVÁ ZPRÁVA

Praha, 21. července 2009 – *Informace o prezentaci knihy **Zápisy ze schůzí československé vlády v Londýně I. (1940–1941)**, která se koná v den 69. výročí uznání Československé exilové vlády v Informačním centru Úřadu vlády (Vladislavova 4, Praha 1) od 15 hod. Publikaci vydal Masarykův ústav a Archiv Akademie věd České republiky, v. v. i.*

Knihy vyšla jako součást dlouhodobého projektu Historického ústavu AV ČR, v. v. i., a Masarykova ústavu a Archivu AV ČR, v. v. i., řešeného ve spolupráci s Národním archivem v Praze **Zápisy ze schůzí československé vlády v Londýně**. Cílem projektu je postupně vydat všech 185 zápisů z jednání československé exilové vlády v Londýně za druhé světové války.

První svazek **Zápisů ze schůzí československé vlády v Londýně (1940–1941)**, který připravili editoři Jan Němeček, Ivan Šťovíček, Helena Nováčková a Jan Kuklík, přináší na 877 stranách edici dokumentů k 1.–43. zasedání vlády v letech 1940–1941 a dále obsahuje úvodní historické studie, ediční úvod a rejstříky. Svazek vychází s podporou Grantové agentury ČR. Publikace přibližující činnost vedení československého exilu za druhé světové války je součástí zpracování dějin tohoto období a jeho zapojení do historické paměti obyvatel České republiky.

V **Zápisech ze schůzí československé vlády v Londýně (1940–1941)** se podařilo soustředit a vydat záznamy ze schůzí československé exilové vlády v Londýně od jejího prozatímního uznání Velkou Británií v létě 1940 do konce roku 1941. Práce na svazku zahrnovala shromáždění všech zápisů z jednání daného období (s výjimkou jediného z 12. schůze vlády, která nebyla nalezena ani v domácích, ani v relevantních zahraničních archivech) a doplňujících dokumentů, jejich přepis, ediční zpracování, jazykovou revizi a komentování, přípravu k tisku a realizaci vydání. Základem edice jsou zápisy ze zasedání československé exilové vlády v Londýně, dále programy jednotlivých jednání vlády a její usnesení. Součástí edice jsou také přílohy k jednáním vlády, které tvoří většinou zprávy jednotlivých ministrů, přednesené na jednání vlády. Celou edici doprovází úvodní historická studie (rozdělená na dvě části: první, jež je obecným úvodem nejen k tomuto, ale i k následujícím svazkům, druhá se pak zabývá speciálně jen obdobím let 1940–1941), přehled literatury k tématu, ediční úvod včetně příloh, týkajících se biografických medailónů členů vlády, přehledy archivního uložení a dochování pořadů schůzí či adres československých úřadů v Londýně, v závěru jsou dále zeměpisný a jmenný rejstřík a anglické resumé. Jak je

konstatováno v jednom z oponentských posudků, "celkové rozpětí otázek diskutovaných při zasedáních ministerské rady zahrnutých v prvním svazku edice pokrývá široké spektrum témat - od záležitostí souvisejících s procesem uznání exilové vlády a intenzivních jednání s polskou exilovou vládou o poválečném /kon/federativním spojení, přes exilovou reflexi situace v protektorátu i celkové situace válečné, dále pomoc československým uprchlíkům na britských ostrovech, organizaci československého vojska, rozličná jednání rozpočtová, až kupříkladu po kontroverzní záležitosti finančně-ekonomické..."

Zápisy ze schůzí československé exilové vlády patří k souborům **archivních dokumentů**, které byly objeveny relativně nedávno, v roce 2002 při inventarizaci Benešova fondu v Archivu Ústavu T. G. Masaryka. Z celkového počtu schůzí bylo do té doby známo jen několik málo záznamů, zachovaných v jiných archivních uloženích. V úplnosti však byly do doby zahájení projektu publikovány pouze 2 zápisy. Vedle strojopisných prepisů dokumentů existují i rukopisné záznamy, zachované ve fondu Předsednictvo ministerské rady - Londýn v Národním archivu v Praze, ty jsou však vzhledem k nečitelnosti jen obtížně využitelné.

Edice **navazuje** na publikaci 60 zápisů ze zasedání Československého národního výboru v Paříži, předchůdce československé vlády, z let 1939–1940, které byly vydány péčí obdobného autorského kolektivu v roce 1999 (*Od rozpadu Česko-Slovenska do uznání československé prozatímní vlády. Příloha. Zápisy ze zasedání Československého národního výboru 1939-1940*, ed. Jan Kuklík, Jan Němeček, Helena Nováčková, Ivan Šťovíček, Praha 1999, 352 s.). Jednání vlád Republiky československé z let 1918–1938 formou jednak katalogů a rejstříků k protokolům příslušné vlády a jednak edic vybraných pasáží z protokolů schůzí příslušné vlády zpřístupňují na základě fondu Předsednictvo ministerské rady pracovníci Státního ústředního, resp. Národního archivu v Praze.

Kniha **Zápisy ze schůzí československé vlády v Londýně (1940–1941)**, přibližující činnost vedení československého exilu, je poctou boji za národní svrchovanost a státní samostatnost během druhé světové války. Edice zpřístupňuje jeden ze základních pramenů k československým dějinám v období druhé světové války a jistě se stane domácí a zahraniční historické obci podkladem pro odpovídající syntetická zpracování daného historického období.

Dlouhodobý projekt **Zápisy ze schůzí československé vlády v Londýně** by měl pokračovat dalšími třemi díly o více svazcích, které by obsáhly léta 1942–1945. Bude-li tomu tak, záleží na podpoře, které se mu dostane.

KONTAKTNÍ ADRESY

Masarykův ústav a Archiv AV ČR, v. v. i.; Gabčíkova 10, 180 00 Praha 8,
www.mua.cas.cz, tel.: 286010135-6

Historický ústav AV ČR, v. v. i., Prosecká 76, 190 00 Praha 9, www.hiu.cas.cz, tel.:
286 882 121, linka 250

PODROBNOSTI K PROJEKTU

<http://www.mua.cas.cz/msu/autgm/londyn/londyn.html>

RÉSUMÉ

The book was prepared as a part of long term project of the Institute of History and the Masaryk's Institute and Archives of the Academy of Sciences and the National Archives in Prague. The project deals with the publishing of the protocols of the Czechoslovak Government in Exile during WWII. The aim of the project is to publish all 185 protocols. First volume deals with the period 1940–1941 and was prepared by Jan Němeček, Ivan Šťoviček, Helena Nováčková and Jan Kuklík. It consists of 877 pages and covers first 43. meetings of the Czechoslovak Government in Exile. The volume consists also of introductory study, rules for editing and registers. The book is published with the financial aid given by Grant Agency of the Czech Republic. It deals with the major achievements of the Czechoslovak exile movement during WWII and its reflection by historical memory of Czech people. The book entitled The protocols of the Czechoslovak Exile Government in London 1940–1941 was prepared to honour the fight for national freedom and independence during WWII. The edition enables the general public to use one of the most important sources concerning the Czechoslovak history during WWII. and will play an important role for historians both home and abroad in their books and articles on historical period in question. The long term project concerning the edition of the protocols of the Czechoslovak Government in Exile meetings will continue in other three volumes covering years 1942-1945. However the successful realization of the project depends on the additional financial support.